

မြန်မာ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၈၄-ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း(၉)ရက်၊
ခရစ်နှစ် ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ မေလ (၈)ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊ ဆန်ဖရန်ဆစ္စကို ဗေးဇရိယာမှာရှိတဲ့
ထေရဝါဒဓမ္မအသင်းက ဆင်ယင်ကျင်းပသော အပတ်စဉ် ဓမ္မသင်တန်း

ဗုဒ္ဓခေတ် တစ်မိုးအောက်တစ်ယောက်ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များ

(ဧတဒဂ်ရပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များ)

တန်ခိုးအရာ အသာဆုံး

ဣဒ္ဓိမန္တိ ဧတဒဂ်ရ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ ထေရီ

(သင်တန်းမှတ်စု အကျဉ်း)

(က) အတိတ်ဘဝပါရမီ

- ပဒုမုတ္တရာမြတ်စွာဘုရားထံမှာ ကုသိုလ်ပြုပြီး ဣဒ္ဓိမန္တိ ဧတဒဂ်ဆုပန်ခဲ့။
- ကြားကာလ လူ့ဘဝတစ်ခုမှာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်ကို ကြာညီပန်းနဲ့အတူ ဆွမ်းလှူခဲ့။
- ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားလက်ထက် သူဌေးသမီးဘဝ မြတ်စွာဘုရားနဲ့ သံဃာတော်တွေကို ဆွမ်းလှူဒါန်းပြီး မြတ်စွာဘုရားကို ကြာညီပန်းတွေ လှူဒါန်းခဲ့။ ကြာညီပန်းလို လှတဲ့သူ ဖြစ်ဖို့ စိတ်နဲ့ ဆုတောင်းခဲ့။

- ကဿပမြတ်စွာဘုရားလက်ထက် ကိကီမင်းကြီးရဲ့ သမီး ခုနစ်ဖော်အနက် ဒုတိယအကြီးဆုံး သမဏဂုတ္တာ မင်းသမီး ဖြစ်ခဲ့။ ညီအစ်မ ခုနစ်ယောက်လုံး အိမ်ထောင်မပြုဘဲ ရှစ်ပါးသီလထိန်းပြီး ကောမာရီ ဗြဟ္မစရိယအကျင့်ကို အနှစ် နှစ်သောင်းကျင့်ခဲ့။

- ကြားကာလ ဘဝတစ်ခုမှာ အမျိုးကောင်းသမီး ဖြစ်ခဲ့ပြီး ရဟန္တာမထေရ် တစ်ပါးကို အသားနူးညံ့ပျော့ပြောင်းပြီး ဝင်းဝါနေတဲ့အဆင်းရှိတဲ့ အဝတ်ထည်တစ်ခုကို သင်္ကန်းချုပ်ဖို့အတွက် လှူဒါန်းခဲ့။ အဲဒီဘဝကနေ နောက်ဘဝရောက်တဲ့အခါ သိဝိတိုင်းက သူဌေးကြီးရဲ့ သမီး ဥမ္မာဒန္တိ ဖြစ်ခဲ့။ ဥမ္မာဒန္တိဟာ သင်္ကန်းလှူခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ကြောင့် ရုပ်ရည်အဆင်း အလွန်လှပတင့်တယ်ပြီး မြင်သူတကာ ယောက်ျားမှန်သမျှရဲ့ စိတ်ကို ဆွဲဆောင်နိုင်ခဲ့။

- နောက်ဘဝမှာတော့ လယ်သမားသမီး ဖြစ်ခဲ့။ တစ်နေ့မှာ လယ်တောသွားရင်း ကြာပန်းတွေ၊ ကြာဖက်တွေ ခူး။ နောက်ပြီး သလေးစပါးနံ့တွေလည်း ခူးပြီး ပေါက်ပေါက်လှော်။ ပေါက်ပေါက်တွေကို ကြာဖက်တွေထဲ ထည့်ထား။ ဆွမ်းခံကြွလာတဲ့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တစ်ပါးကို ပေါက်ပေါက်တွေ ရော၊ ကြာပန်းတွေပါ လောင်းလှူ။

ပြီးမှ ပန်းတွေက ရဟန်းတွေနဲ့ မအပ်စပ်ပါဘူးလေဆိုပြီး သပိတ်ပေါ်ကနေ ကြာပန်းတွေ ပြန်ယူခဲ့။ တစ်ခါ "မအပ်စပ်ဘူးဆိုရင် အရှင်မြတ်က သပိတ်ပေါ် အတင်ကို ခံမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဘာမှ မပြောပုံထောက်တော့ လှူလို့ရလို့ နေမှာပေါ့လေလ" ဝိပုဒ်တွေပြီး ကြာပန်းတွေကို အရှင်မြတ်ရဲ့ သပိတ်ပေါ်မှာ ပြန်လောင်းလှူခဲ့။

ပြီးတဲ့အခါ ပေါက်ပေါက်ပွင့်တွေနဲ့ ညီမျှစွာ သားငါးရာ ရပါရစေ၊ ခြေလှမ်းတိုင်းမှာ အောက်ကနေ ပဒုမ္မာကြာပန်းတွေ ပေါ်ထွက်လာပါစေလို့ လောကီဆုတွေကိုသာ တောင်းခဲ့။

အဲဒီဘဝကနေ နတ်ပြည်မှာ ဖြစ်။ သူ့ဆုတောင်းခဲ့တဲ့အတိုင်း ခြေလှမ်းတိုင်း ပဒုမ္မာကြာပန်းတွေ ခြေထောက်အောက်ကနေ ပွင့်ခဲ့။

နောက်ဘဝမှာတော့ လူ့ပြည်မှာ ရိုးရိုး ပဋိသန္ဓေမနေဘဲ ပဒုမ္မာကြာပန်းထဲမှာ သံသေဒဇ ပဋိသန္ဓေမျိုးနဲ့ ပဋိသန္ဓေနေခဲ့။ ရသေ့တစ်ပါးတွေ့ပြီး မွေးစား။ သူ့ဆုတောင်းအတိုင်း ခြေလှမ်းတိုင်း ကြာပန်းတွေ မြေကြီးထဲကနေ ပေါ်ထွက်လာခဲ့။ နာမည်က ပဒုမဝတီတဲ့။ အရွယ်ရောက်တော့ ဗာရာဏသီမင်းရဲ့ မိဖုရား ဖြစ်ခဲ့။ အပရစေတနာ ပျက်ခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့် အခြားမိဖုရားတွေရဲ့ မနာလိုရန်ရှာတွေ့ထဲ ခံခဲ့ရ။

မဟာပဒုမမင်းသားကို မွေးဖွား၊ ကိုယ်ဝန်အညှိမှာ ကပ်ငြိပြီး သံသေဒဇပဋိသန္ဓေမျိုးနဲ့ အခြား သား ၄၉၉ ယောက်လည်း ဖြစ်လာ။ သားငါးရာ ဆုတောင်း ပြည့်ခဲ့။

ဒါပေမဲ့ အပရစေတနာမဖြောင့်ခဲ့လို့ အခြားမိဖုရားတွေက သားငါးရာ ဝှက်ထားပြီး၊ ရေမှာ ကြုတ်တွေထဲ ထည့်ပြီး မြှောခဲ့။ နန်းတော်ကနေလည်း နှင်ထုတ်ခံခဲ့ရ။ နောက်ပိုင်း အဖြစ်မှန်ကို မင်းကြီး သိသွားပြီး၊ မိဖုရားအဖြစ်ကို ပြန်ရခဲ့။

သားငါးရာ ၁၆ နှစ် အရွယ်ရောက်တဲ့ ရေကန်ထဲ ရေကစား သွားရင်း ကြာပန်းတွေ ညှိုးတာကို ကြည့်ရင်းနဲ့ တရားထူးရကာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတွေ ဖြစ်ကုန်ကြကာ ဂန္ဓမာဒနတောင်ကို ကြွသွားတော် မူခဲ့ကြ။

မင်းသားငါးရာ သံဝေဂယူပုံ ----

"ဣမဿ တာဝ အနုပါဒိန္နကဿ ဝေရူပါ ဇရာ ပါပုဏာတိ၊ ကိမင်္ဂံ ပန အမှာကံ သရီရဿ။ ဣဒမ္မိ ဟိ ဧဝံဂတိကမေဝ ဘဝိဿတိ"

"ဪ... သက်မဲ့ဖြစ်တဲ့ ဒီကြာပန်းတွေတောင် ညှိုးနွမ်းရင့်ကာ ကြွေကျပြီး ဇရာသဘော ရောက်ကြပါတကား၊ ငါတို့ရဲ့ သက်ရှိဒိန္နကိုယ်ကြီးလည်း အိုမင်းရင့်ရော်တဲ့ ဇရာဘေး ဘယ်မှာ မရောက်ဘဲ ရှိပါ့မလဲ။ ကြာပန်းတွေ ညှိုးခွေပြီး ကြွေကျသလို ငါတို့ကိုယ်ခန္ဓာကြီးလည်း အိုမင်း ရင့်ရော်ပြီး မြေခ,ရမှာပါလား"

မင်းသားငါးရာ ကြာပန်းတွေ ကြည့်ပြီး သံဝေဂဉာဏ်ဖြစ်ပုံကို မှတ်လို့လွယ်အောင် မင်းကွန်း တိပိဋကဓရ ဆရာတော်ကြီးက ခုလို လင်္ကာရေးစပ် သီကုံးထားပါတယ် -

ကံနှင့် မသီ၊ မြေအဆီနှင့်၊ ရေသီတာဌေ၊ ဥတုအတွေ့ကြောင့်၊ ဓလေ့ပွင့်ဆန်း၊
ဤကြာပန်းသို့၊ ညှိုးနွမ်းရင့်ကာ၊ ကြွေကျပါအောင်၊ ဇရာရန်ဘေး၊ ရောက်တုံသေး၏...။
လေးရပ်ကြောင်းစု၊ ပေါင်း၍ပြုသား၊ နုဖပ်ရွှန်းစို၊ ငါတို့ကိုယ်သို့၊ ထိုကြောက်ဖွယ်ရာ၊
ဘေး ဇရာကား၊ ဘယ်မှာ မရောက်၊ ရှိတုံမြောက်လိမ့်...။
ညှိုးခြောက်ယွင်းယို၊ ငါတို့ကိုယ်လည်း၊ ထိုကြာပန်းသွင်၊ တနေ့တွင်၌၊
ရွှေစင်လျောကျ၊ မြေသို့ ခ-မည်။ ။ မုချ မချွတ်ပါတကား....။

(မဟာဗုဒ္ဓဝင်၊ ဆဋ္ဌတွဲ၊ ဒုတိယပိုင်း၊ ၄၅။)

ပဒုမဝတီမိဖုရားလည်း သားတွေနဲ့ ခွဲခွါရတဲ့သောကနဲ့ ကွယ်လွန်ခဲ့။

- နောက်ဘဝမှာတော့ ဆင်းရဲသမလေး ဖြစ်ခဲ့။ လယ်သမားတစ်ယောက်နဲ့ အိမ်ထောင်ကျ။ ဘဝဟောင်းက သားတော်စပ် ခဲ့တဲ့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ် ရှစ်ပါးတို့ မယ်တော်ဟောင်းကို ချီးမြှောက်လိုတဲ့စိတ်က လယ်သမားဇနီးမောင်နှံ အိမ်ရှေ့မှာ ဆွမ်းရပ်။ လယ်သမားဇနီးက အရှင်မြတ်တွေကို မြင်လိုက်တာနဲ့ မိခင်က သားတွေအပေါ်မှာချစ်တဲ့ ချစ်ခြင်းမေတ္တာမျိုးတွေ ပေါ်လာပြီး နို့အုံကနေ နို့ရည်တွေ ပန်းထွက်လာခဲ့။ သူတို့ဇနီးမောင်နှံဟာ ကြည်ညိုသဒ္ဓါဖြစ်ပြီး သူတို့စားမယ့် ထမင်း၊ ဟင်းတွေကို ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ် ရှစ်ပါးကို လောင်းလှူခဲ့။ နောက်နေ့လည်း ဆွမ်းခံကြပေးဖို့ ပင့်လျှောက်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်မြတ်တွေက ရှစ်ပါးစာပဲ လောင်းလှူရန် ပြင်ခိုင်းထားပြီး နောက်နေ့မှာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ငါးရားလုံး ဆွမ်းခံ ကြွတော်မူခဲ့။ ရှစ်ပါးစာအတွက် အလှူ ဆွမ်း၊ ဆွမ်းဟင်းတွေဟာ အရှင်မြတ်တွေရဲ့ တန်ခိုးကြောင့် ငါးရားလုံးအတွက် လောင်းလှူနိုင်ခဲ့။ အဲဒီအချိန်မှာလည်း အရှင်မအလောင်း အမျိုးသမီးဟာ သံသရာမှာ ကြာညိုပန်းအဆင်းလို လှပသူသာ ဖြစ်ပါရစေလို့ လောကီဆုကိုသာ တောင်းခဲ့ပြန်။

(ခ) ပစ္စုပ္ပန်နောက်ဆုံး ဘဝဖြစ်ရပ် အတ္ထုပ္ပတ်

သာဝတ္ထိပြည်မှာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ ဆိုတဲ့ အမည်နဲ့ သူဌေးသမီး ဖြစ်လာခဲ့။

သူ့ဆုတောင်းအတိုင်း လှလွန်းလို့ လက်ထပ်လိုသူတွေ များနေတာကြောင့် ဖခင်ဖြစ်သူက သမီး ဥပ္ပလဝဏ္ဏာကို ရဟန်းမ အဝတ်ခိုင်းခဲ့။

ရဟန်းမ ဖြစ်ပြီး မကြာခင် ဥပုသ်နေ့မှာ သိမ်အတွင်း သန်ရှင်းဖို့နဲ့ ဆီမီးညှိထွန်းဖို့ အလှည့်ကြ တာကြောင့် သိမ်အပြင်ကို တံမြက်လှည်း၊ သိမ်အတွင်းမှာ ဆီမီး ညှိထွန်း။

- ထွန်းညှိထားတဲ့ ဆီမီးကို ကြည့်ပြီး တေဇောကသိုဏ်း ကမ္မဋ္ဌာန်း ရှုမှတ်ကာ ဈာန်၊ အဘိညာဉ်တွေ ရခဲ့။ ဝိပဿနာဖက်ကူးပြီး ဖြစ်ပျက်ရှုလို့ ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့။

တန်ခိုးအရာ အသာဆုံး ဧတဒဂ်ရ

မြတ်စွာဘုရား ခုနစ်ဝါမြောက် ရောက်တဲ့အခါ တိတ္ထိတွေကို နှိမ်နင်းဖို့ ရေမီးအစုံ တန်ခိုး ပြာဠိဟာ ပြတဲ့နေ့မှာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ ရဟန္တာထေရီမက "မြတ်စွာဘုရား... တပည့်တော်မ တန်ခိုး ပြာဠိဟာ ပြပါရစေဘုရား။ တပည့်တော်မဟာ ၁၂ ယူဇနာအတိုင်းအရှည်ရှိတဲ့ ပရိသတ်ကို ဖန်ဆင်း ယူဆောင်ပြီး၊ ၃၆ ယူဇနာ အဝန်းအဝိုင်းရှိတဲ့ စကြဝတေးမင်းရဲ့ ပရိသတ်တွေ ဝန်းရံကာ စကြ ဝတေးမင်းအသွင် ဖန်ဆင်းပြီး အရှင်ဘုရားထံ လာရောက်ရှိခိုးပါမည်ဘုရား"လို့ မကြောက်မရွံ့ ခြင်္သေ့ ဟောက်သလို ရဲရဲတောက်စကား လျှောက်ထားခဲ့။ ဒါကို အကြောင်းပြုပြီး မြတ်စွာဘုရားရှင်က နောင်တစ်ချိန် ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက် သံဃာ့ အစည်းအဝေးမှာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ ထေရီမကို အမျိုးသမီး ဘိက္ခုနီရဟန်းမတွေထဲမှာ တန်ခိုးအဘိညာဉ်အရာ အသာဆုံး ဧတဒဂ်နဲ့ ချီးမြှောက်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

(ဂ) ထေရီမနဲ့ ဆက်စပ်တဲ့တရား

တစ်ချိန်မှာ ဥပ္ပလဝဏ် ထေရီမ ဆွမ်းခံအပြန် လူ့ဘဝကတည်းက ထေရီမကို နှစ်သက်မြတ်နိုးခဲ့တဲ့ နန္ဒလုလင်ရဲ့ အမေ့မူ ပြုကျင့်တာ ခံခဲ့ရ။ ထေရီမဆီကနေ ထွက်သွားပြီး မကြာခင်မှာဘဲ ထေရီမကို ပြစ်မှားတဲ့အကုသိုလ်ကံကြောင့် နန္ဒလုလင် မြေမျိုခဲ့။

ဒီဖြစ်ရပ်ကို အကြောင်းပြုပြီး မြတ်စွာဘုရားက ---

"မခုဝါ မညတိ ဗာလော၊ ယာဝ ပါပံ န ပစ္စတိ။

ယဒါ စ ပစ္စတိ ပါပံ၊ ဗာလော ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆတိ"

"ရဟန်းတို့... လောကမှာ မည်သည့် လူမိုက်မဆို မကောင်းမှု အကုသိုလ်တွေ ပြုရင် ချိုမြိန်တဲ့ ပျားရည်၊ သကြား စားရတဲ့သူလို ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် တက်တက်ကြွကြွ လုပ်တတ် ကြတယ်။

ဒီလူမိုက်အတွက် သူပြုတဲ့အကုသိုလ်တွေ အကျိုးမပေးသေးခင်တော့ ပျားရည်လို သိကြားလို ချိုနေမှာပါ။

သူပြုတဲ့ အကုသိုလ်ကံတွေ အကျိုးပေးချိန်ရောက်လို့ မကောင်းကျိုး ပေးလာခဲ့ရင် တော့ ဒီနန္ဒလုလင်လို ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကို ခါးသီးစွာ ခံစားရမှာဖြစ်တယ်"

လို့ အဓိပ္ပါယ်ရတဲ့ ဂါထာတစ်ပုဒ်နဲ့ တရားဟောတော်မူခဲ့။

- ဒီဖြစ်ရပ်ကိုပဲ အကြောင်းပြုပြီး အချို့လူတွေက ရဟန္တာတွေဟာ ကာမဂုဏ် ခံစားသေးတယ် ဆိုတဲ့ အယူအဆဖြစ်ခဲ့။ ဒါကို အကြောင်းပြုပြီး မြတ်စွာဘုရားက --

ဝါရိ ပေါက္ခရပတ္တေဝ၊ အာရဂ္ဂေရိဝ သာသပေါ။

ယော န လိမ္မတိ ကာမေသု၊ တမဟံ ဗြူမိ ဗြာဟ္မဏံ။

"ရဟန်းတို့... ရဟန္တာတွေဟာ ကာမချမ်းသာကို မသာယာကြတော့ပါ။ ကာမဂုဏ်ကို မမှီဝဲတော့ပါ။

မှန်တယ်။ ပဒုမ္မာကြာဖက်ပေါ် ကျတဲ့ရေပေါက်ဟာ ကြာဖက်နဲ့ မငြိကပ်၊ မလိမ်းကျံဘဲ တခါတည်း လျောကျသွားတော့တာပါ။ ဆောက်ဖျားပေါ်မှာ မုံညင်းစေ့လေး တင်လိုက်ရင် တင်ထားတဲ့အတိုင်း မတည်နိုင်ဘဲ တခါတည်း လျောကျသွားတော့တာပါ။

ဒီဥပမာတွေလိုပဲ ရဟန္တာတွေရဲ့ သန္တာန်မှာ ကိလေသာအညှီဓာတ်တွေ မကိန်း တော့ပါ။ မတည်တော့ပါ။"

လို့ အဓိပ္ပါယ်ရတဲ့ ဂါထာတစ်ပုဒ်နဲ့ ရဟန္တာတွေ ကာမဂုဏ် မခံစားတတ်ပုံကို သိသာထင်ရှားအောင် ဟောပြောတော်မူခဲ့။ (ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ ပထမတွဲ၊ ၃၁၀။)

အရှင်နေမိန္ဒာဘိဝံသ
(၇-၅-၂၀၂၂)